

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

telefoon 038 499 71 86
@overijssel.nl
Zaaknummer 5756387

Mevrouw

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
21.07.2020	2020/0193734	4	11 maart 2020	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte mevrouw

De heer van het adviesbureau EcoTierra heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 11 maart 2020² ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de sloop en nieuwbouw van twee woningen aan de Draaiomsweg 9 en 11 te Diepenveen. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor soorten van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatzvlieger te beschadigen of te vernielen⁴.

Deze ontheffing heeft betrekking op de sloop en nieuwbouw van twee woningen aan de Draaiomsweg 9 en 11 te Diepenveen.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met tot en met 11 maart 2025.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 11 maart 2020 en het bijbehorende stuk te weten:
- EcoTierra, 9 maart 2020. Projectplan Draaiomsweg 9 en 11 te Diepenveen.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2020/0079791

³ Op basis van art. 3.8, eerste lid Wnb

⁴ Art. 3.5, vierde lid Wnb

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁵.

De verschuldigde leges zijn:

Artikel Code	Artikel omschrijving		Leges bedrag
7.6.2	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming infrastructureel werk, ruimtelijke in	€	3.025,00
	Totaal leges	€	3.025,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED] te bereiken tijdens kantooruren op nummer [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-001139 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

[REDACTED]
Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Tijdelijke verblijfplaatsen
Bijlage 4	Permanente verblijfplaatsen

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Deventer;
- EcoTierra, dhr. [REDACTED]

---

⁵ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0193734). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
  - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
  - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁶, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
  - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
  - het kenmerk van deze beschikking (2020/0193734).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Lokaal, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

---

⁶ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger

5. Bij de planning van de werkzaamheden, zoals het ongeschikt maken en de sloop, houdt u rekening met de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperioden van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. De voortplantingsperiode van de gewone dwergvleermuis loopt globaal van half mei tot en met augustus. De voortplantingsperiode van de laatvlieger loopt van half mei tot en met juli, maar jonge dieren kunnen nog tot in oktober gezoogd worden. De overwinteringsperiode van beide soorten loopt globaal van november tot en met maart. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Afwijkingen worden onderbouwd opgenomen in het logboek.
6. U heeft in maart 2020 8 tijdelijke vleermuiskasten geplaatst aan woningen in de directe omgeving (zie bijlage 3). De tijdelijke vleermuiskasten mogen buiten de kwetsbare perioden verwijderd of verplaatst worden nadat de permanente verblijfplaatsen (zie voorschrift 9) zijn opgeleverd en deze minimaal zes maanden beschikbaar zijn in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten moet een ecologisch deskundige vaststellen dat de betreffende kasten niet door vleermuizen gebruikt worden.
7. De verblijfplaatsen worden voor de aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt, buiten de kwetsbare perioden. Geschikte perioden voor uitvoering zijn maart-half mei of september-oktober, mits er zekerheid is dat laatvlieger niet meer van het gebouw gebruik maakt. U maakt daarbij gebruik van het afsluiten van openingen, waarbij enkele openingen open worden gelaten met exclusion flaps. De werking van de exclusion flaps moet regelmatig worden gecontroleerd. Omdat niet duidelijk is waar verblijfplaatsen precies aanwezig zijn, moet er zorg voor worden gedragen dat alle potentiële openingen worden afgesloten en vleermuizen in het dak de gelegenheid hebben om een exclusion flap te bereiken.
8. Na het ongeschikt maken wordt een controle uitgevoerd met behulp van een batdetector. Deze controle wordt tenminste 3-5 dagen (met voor vleermuizen geschikte omstandigheden) na het ongeschikt maken uitgevoerd. De controle wordt uitgevoerd door de ecologisch deskundige, onder bij nacht geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen ($>10^{\circ}\text{C}$, weinig wind en maximaal motregen). Indien alsnog vleermuizen worden aangetroffen, dan zullen extra maatregelen getroffen moeten worden om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. De ecologisch deskundige bepaalt dat. Deze procedure wordt herhaald totdat geen exemplaren meer waargenomen worden. De sloopwerkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.
9. In de nieuwbouw worden tenminste 4 permanente voorzieningen in de kopgevels gerealiseerd in de vorm van gekoppelde inbouwkasten in de gevels (type IB VL 01 en IB VL 02). Bij de plaatsing houdt u rekening met de vereisten uit het kennisdocument gewone dwergvleermuis (bv hoogte, oriëntatie e.d.). Daarnaast wordt het dak van de nieuwbouw toegankelijk gemaakt op de in bijlage 4 weergegeven wijze. Het definitieve ontwerp van deze voorzieningen wordt tenminste vier weken voor realisatie ter goedkeuring voorgelegd aan het bevoegd gezag via het meldpunt (meldpunt@overijssel.nl of 038 499 88 99).

Laatvlieger

10. Het gebruik van de vervangende verblijfplaatsen voor de laatvlieger wordt na oplevering van de nieuwbouw gemonitord. Deze monitoring moet worden uitgevoerd volgens de voorwaarden van het Vleermuisprotocol 2017 of diens opvolger, tabblad werkwijzen, zomerverblijven van de laatvlieger. De monitoring moet door een ecologisch deskundige op het gebied van de laatvlieger worden uitgevoerd. De monitoring moet in de zomers van 2022 t/m 2024 worden uitgevoerd, tenzij al eerder blijkt dat de laatvlieger aantoonbaar gebruik maakt van de vervangende verblijfplaatsen.

11. U stuurt jaarlijks voor 1 november een rapportage over de monitoring conform voorschrift 10 (en indien van toepassing het plan van aanpak conform voorschrift 12) naar ons ter goedkeuring. Hierin geeft u de resultaten van het afgelopen jaar weer. Indien de laatvlieger aantoonbaar gebruik maakt van de vervangende verblijfplaatsen, dan kunt u ons in deze rapportage verzoeken de monitoring te mogen beëindigen. Wij kunnen aanvullende maatregelen opleggen, indien uit de resultaten blijkt dat de laatvlieger geen gebruik maakt van de permanente voorzieningen. Aanvullende maatregelen kunnen bestaan uit extra voorzieningen of interne of externe aanpassingen aan deze permanente voorzieningen. Dit is afhankelijk van de resultaten van de monitoring.
12. Indien uit de monitoring blijkt dat permanente voorzieningen niet gebruikt worden door de laatvlieger, geeft u in de jaarlijkse monitoringsrapportage aan welke maatregelen nodig zijn om de effectiviteit te verbeteren. Tevens voegt u dan een plan van aanpak toe waarin is weergegeven binnen welke termijn deze aanpassingen worden gerealiseerd.

Overige zaken

13. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger.
14. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan onder andere om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, rapportage controles en afweging voor locaties van de tijdelijke verblijfplaatsen, permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken, resultaten controle met BATdetector, en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	8
A1	Bevoegdheid	8
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	8
A2	Procedure	8
A2.1	Overeenstemming andere provincie	8
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	8
A2.3	Relevante overige besluiten	8
A3	Toetsingskader soorten	9
A3.1	Wettelijke regels	9
A3.2	Provinciaal beleid	9
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	9
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	9
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	9
B1.2	Doel van het project	10
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	10
B1.4	Periode	10
B1.5	Onderliggende documenten	10
B1.6	Aanvullende gegevens	11
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	11
C1	Inhoudelijke beoordeling	11
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	11
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	11
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	13
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	13
C1.5	Wettelijk belang van het project	13
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	13
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	13
D	Slotconclusie	14

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁷. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Deventer[>] gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Deventer, Postbus 5000 7400 GC Deventer
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle e-mail: postbus@overijssel.nl

Uw project vindt mogelijk binnen de invloedssfeer van een Natura 2000-gebied plaats. Het is niet uit te sluiten dat dit project effecten heeft op één of meerdere instandhoudingsdoelen van dit gebied en u hiervoor een vergunning nodig heeft (art. 2.7 Wnb). Op basis van de voorliggende aanvraag om ontheffing kunnen wij hierover geen besluit nemen. Als u zekerheid wilt over het wel of niet vergunningplichtig zijn, kunt u hiervoor een separate aanvraag bij ons indienen. Voor vragen over deze vergunning Wnb kunt u contact met ons opnemen (Overijssel Loket 038 499 88 99).

---

⁷ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁸ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁹ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁰ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹¹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het project ligt binnen de bebouwde kom van Diepenveen en betreft twee gedateerde woningen met bijbehorende tuinen en schuren. De initiatiefnemer is voornemens de woningen te vervangen door nieuwbouw. In dit kader worden alle gebouwen gesloopt en de groenstructuren gerooid. Op het moment van aanvragen zijn voor de nieuwe woningen nog geen tekeningen of ontwerpen beschikbaar. De nieuwe woningen worden in de loop van 2021 gebouwd.

---

⁸ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹¹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Figuur 1. Ligging plangebied, Draaiomsweg 9 en 11.

B1.2 Doel van het project

Het vernieuwen van de woningen om daarmee moderne, goed verhuurbare woningen aan te kunnen bieden.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹².

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 11 maart 2020 tot en met 11 maart 2025.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- EcoTierra, 27 januari 2018. Quickscan flora en fauna Draaiomsweg 9 en 11 te Diepenveen. Q2018.003
- EcoTierra, 18 december 2018. Nader onderzoek Draaiomsweg 9 en 11 te Diepenveen. N2018.EcoTierra, 9 maart 2020. Projectplan Draaiomsweg 9 en 11 te Diepenveen.
- Nijhof en Poppinghaus, 14 februari 2020. Asbestinventarisatierapport, Draaiomsweg 9 en 11 te Diepenveen. 20.0179 / 16.0262.
- Ondertekende en van datum voorziene machtiging

---

¹² Art. 3.5, vierde lid Wnb

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 11 maart 2020 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Projectplan Draaiomsweg 9 en 11 te Diepenveen'¹³ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

Een quickscan met een veldbezoek in januari 2018. In dit veldbezoek is de onderzoekslocatie en de directe omgeving beoordeeld op mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Er bleek dat nader onderzoek naar vleermuizen, huismussen, gierzwaluwen en steenmarters noodzakelijk was. Mogelijk zouden er door de beoogde ingrepen jaarrond vaste verblijf- en voortplantingsplaatsen/ nesten verloren gaan.

Het nader onderzoek naar huismussen en gierzwaluwen is uitgevoerd volgens de standaarden in de betreffende kennisdocumenten van deze soorten. Het nader onderzoek is in 2018 uitgevoerd. Het nader onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2017. Voor steenmarter is geen kennisdocument, er is gelet op sporen of waarnemingen. Bij het nader onderzoek is ook aandacht besteed aan egels. Wij zijn van oordeel dat het onderzoek zodanig is uitgevoerd dat dit voldoende heeft kunnen vaststellen of verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Bij het onderzoek zijn geen verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en steenmarter aangetroffen. Onder de kopgevel van Draaiomsweg 11 is een zomerverblijf van de laatvlieger aangetroffen. Deze verblijfplaats werd tijdens één van de bezoeken gebruikt. Aan hetzelfde adres is een paarverblijf van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Er werd een baltsend mannetje aangetroffen en er werd een uitvliegend exemplaar waargenomen.

Zomer- en/of paarverblijven van de Gewone dwergvleermuis kunnen een aanwijzing zijn dat de aanwezige individuen de locatie ook als winterverblijf gebruiken. Mogelijk is dat in onderhavige situatie ook het geval. Dit zal beperkt zijn tot de bovenkant van de spouw, de spouw is namelijk na-geïsoleerd. Over de overwinteringslocatie van laatvliegers is nog weinig bekend. Het merendeel van de exemplaren overwinteren op voor ons onbekende locaties.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan 1 zomerverblijf van de laatvlieger en 1 paarverblijf van de gewone dwergvleermuis verloren. In milde winters kan de gewone dwergvleermuis dit verblijf ook als winterverblijf gebruiken. Van de laatvlieger is weinig bekend over de gebruikte overwinteringslocaties.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹⁴, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis of zijn op basis van de beschrijving en ervaringen geschikt voor de laatvlieger. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

¹³ Hoofdstuk 4 pagina 8 en 9

¹⁴ Projectplan, Hoofdstuk 8, pagina 17 tot en met 21

- Werken buiten de gevoelige perioden van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. De voortplantingsperiode van de gewone dwergvleermuis loopt globaal van half mei tot en met augustus. De kwetsbare kraamperiode van de laatvlieger loopt van half mei tot en met juli, maar jonge dieren kunnen nog tot in oktober gezoogd worden. De overwinteringsperiode van beide soorten loopt globaal van november tot en met maart. De geschikte periode om de werkzaamheden (ongeschikt maken en aansluitend sloop) uit te voeren is in onderhavige situatie de periode september- oktober.
- De verblijfplaatsen worden voor de renovatie ongeschikt gemaakt. Hierbij worden de openingen in het dak en de nesten ongeschikt gemaakt voor huismuis en vleermuizen. Dit betekent dat de in- en uitvliegplekken (gevelpannen) worden dichtgemaakt. Er zal echter aan elke dakzijde en de nok een invliegopening worden opengehouden. Deze invliegopeningen worden afgesloten met zogenaamde exclusion flaps/ exclusion kokers. Het doel van een dergelijke flap of koker is dat een vleermuis wel naar buiten kan, maar niet meer terug kan komen in het dak en daarmee gedwongen wordt om een andere locatie te zoeken.
- Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden wordt (onder geschikte vliegomstandigheden) een uitvliegcheck uitgevoerd door de een ecologisch deskundige om na te gaan of vleermuizen de bebouwing daadwerkelijk verlaten hebben. Mocht dit niet het geval zijn dan worden extra maatregelen getroffen om de bebouwing wel ongeschikt te maken. Ook wordt een 'vogelcheck' uitgevoerd.
- Als tijdelijke mitigerende maatregel voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger zijn in maart 2020 8 houtbetonnen vleermuiskasten van het type VK WS 02 (Vivara) aan woningen in de omgeving aangebracht. Volgens opgave van de leverancier is deze kast ook geschikt voor laatvlieger. Volgens onderzoeken wordt deze soort echter maar heel weinig in kasten aangetroffen.
- Als permanente mitigatie voor de gewone dwergvleermuis worden in de kopgevels van de nieuwbouwwoningen per kopgevel 2 sets van inbouwstenen ingemetseld. De 4 sets bestaan elk uit een IB VL 01 inbouwsteen met een eraan gekoppelde IB VL 02 inbouwsteen.
- Als permanente mitigatie voor de laatvlieger wordt in de nieuwbouw een gedeelte van het dak toegankelijk en geschikt gemaakt voor de laatvlieger (en ook de gewone dwergvleermuis). De exacte uitvoering is nog niet bekend (materiaal, uitvoering van dak etc.). De maatregel bestaat uit het aanbrengen van ruwe platen op het isolatiemateriaal. Deze platen zullen minimaal 3 meter doorlopen vanaf de gevel. Indien noodzakelijk wordt het einde van de platen dichtgemaakt zodat de vleermuizen niet verder het dak in kunnen. Het ruwe materiaal zal niet bestaan uit vezels waarachter de nageltjes van vleermuizen kunnen blijven haken. Aan beide kanten worden bij de gevelpannen 2 soortgelijke openingen gecreëerd als in de huidige situatie, en een opening bij de nokpan. Er wordt er voor gezorgd dat vleermuizen het dakvlak aan voor en achterzijde kunnen doorkruipen, ook naar de andere zijde van het dak. In de daken wordt aanvullend twee speciaal te ontwerpen kasten voor de laatvlieger worden ingebouwd. De kasten worden van ruw materiaal gemaakt of opgeruwd. Als er in het huidige dak uitwerpselen zijn te vinden zullen deze in de kast. De twee kasten bieden een net iets afwijkend microklimaat dat mogelijk aantrekkelijk is voor de laatvlieger.
- De maatregel voor laatvlieger is in een aantal eerdere gevallen in Overijssel gebruikt. De monitoringsresultaten bij deze projecten zijn nog niet beschikbaar. Daarom achten wij monitoring noodzakelijk. U hebt in de aanvraag aangegeven dat u hier rekening mee houdt en dat dit een goede maatregel is om de effectiviteit te bewaken.

De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is recent als 'onbekend' beoordeeld¹⁵. Dat de staat van instandhouding als onbekend wordt beoordeeld heeft waarschijnlijk te maken met de druk waaronder verblijfplaatsen staan. De lokale staat van instandhouding lijkt in Deventer en Diepenveen gunstig te zijn. Er zijn de laatste jaren door de adviseur van de aanvrager EcoTierra-

¹⁵ Wageningen UR. Vogel en Habitatrichtlijnrapportage 2019.

ecologisch adviesbureau veel verblijfplaatsen (zowel kraam-, zomer- en paarverblijven) van deze soort aangetoond. Afbreuk aan de gunstige instandhouding is niet aan de orde omdat te allen tijde ruim voldoende verblijfplaatsen aanwezig zijn.

De landelijke staat van instandhouding van laatvlieger is recent beoordeeld als 'matig ongunstig'¹⁷. In vergelijking met de gewone dwergvleermuis komt de laatvlieger een stuk minder algemeen voor. In de aanvraag is geen indicatie van de lokale staat van instandhouding opgenomen. In de omgeving bevinden zich veel gebouwen met een vergelijkbare ouderdom en geschiktheid voor de laatvlieger. Afbreuk aan de gunstige instandhouding is niet aan de orde omdat te allen tijde ruim voldoende verblijfplaatsen aanwezig zijn.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de sloop en nieuwbouw van twee woningen aan de Draaiomsweg 9 en 11 te Diepenveen leiden tot het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.5, vierde lid uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat er geen andere bevredigende alternatieven zijn. Het project is locatie gebonden. Het renoveren van de panden is geen reëel alternatief, omdat bij een grondige renovatie de verblijfplaatsen van vleermuizen eveneens zullen worden vernietigd. De planning is aangepast aan de functies van het plangebied voor de vleermuizen.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. Het gaat om oude woningen die slecht zijn geïsoleerd. De woningen zijn qua klimaatbeheersing sterk verouderd. In de woningen is asbest aanwezig (rapport asbest separaat bijgeleverd). Door de woningen af te breken en te vervangen door energie-neutrale woningen wordt er minder energie verbruikt. Dit is een speerpunt in het beleid van de overheid in een convenant met de woningsector.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁶ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁷. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

---

¹⁶ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁷ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger te beschadigen of te vernielen¹⁸ kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

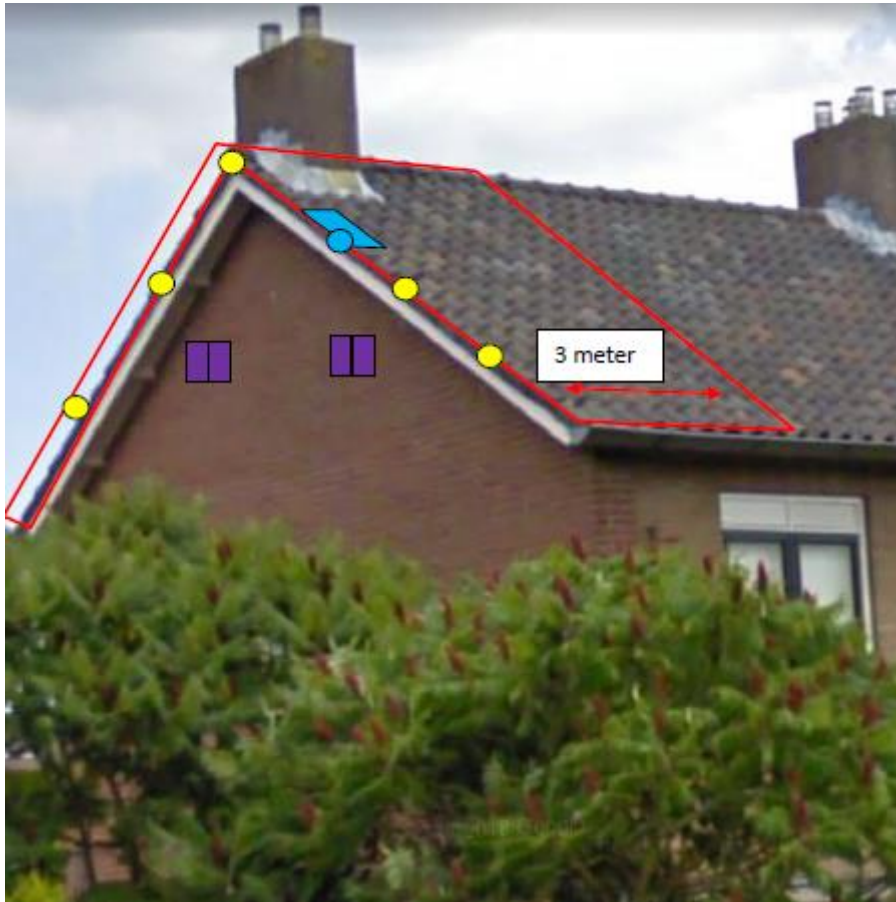
¹⁸ Art. 3.5, vierde lid Wnb

Bijlage 3. Tijdelijke verblijfplaatsen

Bijlage 4. Permanente verblijfplaatsen

(foto pand uit referentie project Laarmanskamp te Schalkhaar. In het nieuw te bouwen pand op vergelijkbare plaats) Locatie te plaatsen ruw materiaal (rood kader), de te plaatsen kast (blauw vlak), openingen die toegang bieden naar dakvlak (gele stippen) en in te bouwen vleermuisstenen (paarse vlakken).

- Aan de gevelzijdes van de woningen zullen ruwe platen worden aangebracht op het isolatiemateriaal. Deze platen zullen minimaal 3 meter doorlopen vanaf de gevel. Indien noodzakelijk wordt het einde van de platen dichtgemaakt opdat de vleermuizen niet verder het dak in kunnen. Het ruwe materiaal zal niet bestaan uit vezels waarachter de nageltjes van vleermuizen kunnen blijven haken.
- Er zullen aan beide kanten bij de gevelpannen openingen, soortgelijk als in de huidige situatie worden gecreëerd, 2 openingen aan elke zijde en een opening bij de nokpan.
- Er wordt voor gezorgd dat vleermuizen het gehele dakvlak kunnen doorkruipen, ook naar de andere zijde van het dak.
- Er zullen aan beide kopgevels, direct grenzende aan de gevel, een speciaal te ontwerpen kast voor de Laatvlieger worden ingebouwd.
- De kasten worden van ruw materiaal gemaakt of opgeruwd en er zullen uitwerpselen, indien te verkrijgen in het huidige dak, worden geplaatst in de kast. De opening die toegang geeft tot de kast zal zich bevinden in een gevelpan. Dit is hetzelfde soort toegang als in de huidige situatie.
- De kasten zullen door De Marken, in samenwerking met EcoTierra-ecologisch adviesbureau, op maat worden vervaardigd.